

TEDENSKI PREGLED

5. 9. 2011 – 9. 9. 2011

SLOVENIJA

- Na seji sveta Banke Slovenije ugotavljajo, da se kriza v gradbeništvu nadaljuje in se je v drugem četrtletju letošnjega leta še poglobila. Podatki za leto 2010 kažejo, da se je gradilo skoraj 16 000 stanovanj, kar je za 19 % manj kot leta 2009. Slovenska gospodarska rast, ki temelji na tujem povpraševanju, se z upočasnjevanjem globalne rasti upočasnjuje, kar je opaziti tudi v ponovnem zmanjšanju investicij ter nadaljevanju upadanja naročil.

Slovenija	Bloomberg oznaka	Vrednost 2. 9. 2011	Vrednost 9. 9. 2011	Spr. v %
SBITOP	SBITOP	671,2	655,4	-2,35%

EVROPA

- ECB ni spremenila ključne obrestne mere za območje evra, ki ostaja na 1,5 odstotka. Nekateri analitiki menijo, da bi zaradi upočasnjene gospodarske rasti in morebitne zaostritve dolžniške krize ECB obrestno mero v naslednjih mesecih lahko celo znova znižala.
- Švicarska centralna banka je v torek izjavi za javnost zapisala, da ne bo več tolerirala razmerja pod 1,2 franka za evro in da je tuje valute pripravljena kupovati v neomejenih količinah. S tem je banka sporočila, da je pripravljena natisniti neomejeno količino švicarskih frankov, saj naj bi prevelika vrednost švicarskega franka predstavljala izredno nevarnost za švicarsko gospodarstvo, s seboj pa nosi tudi tveganje deflacije. Kljub močnemu franku Švica ostaja najbolj konkurenčno gospodarstvo na svetu, predvsem zaradi inovacijskih sposobnosti (posebej dobro ocenjene so švicarske znanstvene in raziskovalne ustanove), tehnološke razvitosti in učinkovitosti trga dela.
- V nasprotju s pričakovanim 6,9 odstotnim se je grško gospodarstvo v letošnjem drugem četrtletju na letni ravni skrčilo za 7,3 odstotka.
- Nemška gospodarska rast v drugem četrtletju je bila na letni ravni 0,5 odstotna, za tretje četrtletje pa v OECD napovedujejo 2,6 odstotno rast (na letni ravni) in 1,4-odstotni upad za četrto četrtletje.
- Nemško ustavno sodišče je odločilo, da so dosedanji ukrepi pomoči državam v območju evra v skladu z nemško ustavo, na kar so se delniški trgi odzvali pozitivno.
- Zgornji dom italijanskega parlamenta je potrdil 54,2 milijarde evrov vreden varčevalni vladni paket, ki med drugim predvideva povišanje davka na dodano vrednost z 20 na 21 odstotkov, s čimer bodo na leto privarčevali štiri milijarde evrov, in solidarnostni davek v višini treh odstotkov, ki ga bodo plačali tisti, ki na leto zaslužijo več kot 300.000 evrov. Paket spreminja tudi dobo upokojevanja – od leta 2014 dalje se bodo ženske upokojevale pri 65 letih. OECD za Italijo napoveduje 0,1- odstoten upad BDP-ja v tretjem četrtletju.
- Volkswagen in Porsche, ki ima v lasti 50,7 % VW delnic, ne bosta uspela v svojih poskusih, da bi se združila do konca letošnjega leta, saj jima tožbe ne omogočajo določiti njihovih vrednosti, kar vzbuja dvom v to, ali bo do združitve sploh prišlo. VW bo namreč sedaj moral izkoristiti opcijo za nakup 50,1-odstotnega deleža Porscheja, ki ga še nima v lasti, ali pa bosta proizvajalca avtomobilov morala pripraviti nov sporazum. Porsche in VW sta se za združitve dogovorila v letu 2009, potem ko je Porsche ob neuspelem poskusu prevzema kontrolnega deleža VW zabredel v več kot 10 milijard evrov velik dolg. Trenutna tržna vrednost Porscheja je okrog 12,2 mrd EUR, VW pa 47 mrd EUR.

Evropa	Bloomberg oznaka	Vrednost 2. 9. 2011	Vrednost 9. 9. 2011	Spr. v %
Nemčija	DAX	5.538	5.190	-6,28%
Velika Britanija	UKX	5.212	5.214	0,04%
Francija	CAC	3.149	2.975	-5,53%
Švica	SMI	5.360	5.431	1,32%
Španija	IBEX	8.464	7.910	-6,55%
Porsche	PAH3 GY	44,75	37,99	-15,11%
Volkswagen	VOW GY	102,40	95,77	-6,47%

ZDA

- Konec tedna so ameriški delniški trgi padli, potem ko je predsednik Feda Bernanke v četrtek dejal, da so gospodarska tveganja narasla.
- Predsednik Svetovne banke Robert Zoellick je kljub slabim podatkom z ameriškega trga dela še vedno prepričan, da ZDA ne bodo zdrsnile v novo recesijo, kljub temu, da se globalno gospodarstvo sooča z "visoko stopnjo negotovosti". Napoveduje, da bo gospodarska rast ZDA verjetno šibka, stopnja brezposelnosti pa visoka.

Dejavniki bikovskega trga za delnice:

→Nepričakovano manjši trgovinski primanjkljaj ZDA, ki je po rekordnem julijskem izvozu v višini 178 milijard dolarjev padel na najnižji nivo v zadnjih treh mesecih, in je v Q3 pozitiven (-44,8 mrd dolarjev v primerjavi s pričakovanimi -55,1 mrd dolarji).

→Moč tečajev proizvajalcev mikroprocesorjev, potem ko so analitiki JPMorgan Chase dejali, da je sektor videti »privlačen«.

- Špekulacije, da bo pomoč v višini 300 mrd dolarjev, ki jo je obljubil Obama, vzbudila gospodarsko rast.

Dejavniki medvedjega trga za delnice:

→Skrbi, da se bo evropska kreditna kriza poslabšala, potem ko je ECB znižala svoje napovedi za rast BDP-ja v državah EU za leti 2011 in 2012 in ko je predsednik ECB Trichet dejal, da se evropsko gospodarstvo sooča z »visoko negotovostjo in povečanim tveganjem padca«.

→Izjava Bernankeja, ki je dejal, da se je gospodarsko tveganje povečalo, vred v razočaranjem, ker ni predlagal novih stimulacijskih ukrepov.

- Odbor direktorjev Yahooja se je odločil, da bo odpustil izvršno direktorico Carol Bartz, ker podjetje ne posluje tako dobro, kot bi lahko, Bartzovi pa tudi očitajo, da ni posvetila dovolj pozornosti konkurenčni nevarnosti Facebooka. Trg se je na novico odzval z višjim tečajem.
- V tajvanskem izdelovalcu pametnih telefonov HTC so od Google kupili devet patentov, s pomočjo katerih so proti Applu vložili tožbe, pritožili pa so se tudi na Ameriško komisijo za mednarodno trgovino, ki ima moč, da prepove prodajo izdelkov, ki kršijo patentne pravice. Če bi do prepovedi prodaje iPhonev v ZDA res prišlo, bi bile posledice za Apple lahko katastrofalne.

	Bloomberg oznaka	Vrednost 2. 9. 2011	Vrednost 9. 9. 2011	Spr. v %
DOW JONES	INDU	11.240	10.992	-2,21%
NASDAQ	CCMP	2.480	2.468	-0,48%
S&P 500	SPX	1.174	1.154	-1,70%
Brazilija	IBOV	56.532	55.778	-1,33%
Mehika	MEXBOL	35.134	33.813	-3,76%
Yahoo!	YHOO US	12,87	14,48	12,51%
HTC	2498 TT	741	810	9,31%
Apple	AAPL US	374,05	377,48	0,92%

PREOSTALI TRGI

- Kitajska gospodarska rast naj bi po mnenju nekaterih analitikov leta 2012 padla pod mejo devetih odstotkov (v drugem četrtletju 2011 je bila na letni ravni 9,5 odstotna). Tamkajšnje oblasti svojo trenutno energijo usmerjajo predvsem v boj z inflacijo, ki se je v avgustu nekoliko umirila (6,2 % na letni ravni, v primerjavi z julijem 6,5 odstotno), kar daje oblikovalcem politik več prostora. Premier Wen Jiabao je dejal, da stabilizacija cen ostaja prednostna naloga in da se morajo izogibati ukrepom, ki bi imeli "pretirane sunke" na gospodarstvo.
- Japonska centralna banka je ključno obrestno mero ohranila med 0 in 0,1 odstotka in ni razširila ukrepa odkupa vrednostnih papirjev in zagotavljanja likvidnosti, namenjenega podpori ob okrevanju po marčnem potresu in cunamiju. Je pa japonski jen je po torkovi odločitvi švicarske centralne banke, da postavi minimalni menjalni tečaj pri 1,20 franka za evro, izgubil na vrednosti, kar je pomagalo predvsem delnicam podjetij iz izvoznega sektorja (proizvajalci avtomobilov, elektronike, ipd).
- Cena zlata je prejšnji teden dosegla nov rekord in sicer 1.921,15 dolarja za 31,1-gramsko unčo. Do skoraj neprekinjene rasti zlata prihaja zato, ker se vlagatelj zdi, da odgovorni za monetarno politiko po svetu rešitev za trenutne težave vidijo v tiskanju denarja, kar lahko vsaj teoretično počnejo v neomejenih količinah, zlata pa je omejeno mnogo.
- Dolarski indeks se je dvignil na 2 mesečni maksimum, dolar pa je narasel na skoraj 6 mesečni maksimum v primerjavi z evrom, potem ko se je zavarovanje za grški dolg (CDS) povzpelo na rekordnih 3.238 bazičnih točk, donos 2-letnih grških obveznic pa je dosegel 50,91 %.

	Bloomberg oznaka	Vrednost 2. 9. 2011	Vrednost 9. 9. 2011	Spr. v %
Japonska	NKY	8.951	8.738	-2,38%
Hongkong	HSI	20.213	19.867	-1,71%
Kitajska	SHCOMP	2.528	2.498	-1,19%
Rusija	RTSI\$	1.657	1.625	-1,93%
EVRO/DOLAR		1,4205	1,3656	-3,86%
EVRO/JEN		109,11	105,99	-2,86%
EVRO/CHF		1,1201	1,2068	7,74%
DOLAR/JEN		76,80	77,61	1,05%
ZLATO	GOLDS	1.883	1.856	-1,43%
NAFTA	CL1	86,45	87,24	0,91%
Mazda	7261 JP	162	147	-9,26%
Sony	6758 JP	1625	1557	-4,18%

Med dejavniki bikovskega trga za dolar so bili:

- Komentar predsednika ECB Tricheta, ki je dejal, da so se nevarnosti za evropska gospodarstva »povečala«, inflacijski pritiski pa zmanjšali, kar zmanjšuje verjetnost nadaljnega zviševanja obrestnih mer.
- ECB-jevo znižanje napovedi za rast BDP-ja v državah EU območja, na 1,4% do 1,8%, v primerjavi s prejšnjimi napovedmi, ki so napovedovale rast v območju od 1,5% do 2,3%.

Med dejavniki medvedjega trga za dolar so bili:

- Komentar predsednika FED-a Bernankeja, ki je dejal, da bo na naslednjem sestanku, ki bo konec tega meseca, FED pretehtal dodatne stimulacijske gospodarske ukrepe.
- OECD-jevo znižanje napovedi za gospodarsko rast ZDA, za Q3 na 1,1% (z majevske napovedi 2,9%) in za Q4 na 0,4% (z majevske 3,0%).
- Nafta se je v prejšnjem tednu podražila za 0,9%. Do večje rasti cen je prišlo potem, ko je v torek intervenirala švicarska centralna banka.

Med dejavniki bikovskega trga za nafto so bili:

- Nepričakovano velik padec tedenskih zalog surove nafte.
- Napovedi, da bi se tropska nevihta Nate lahko okrepila in v Mehikem zalivu povzročila nevšečnosti na naftnih ploščadih.

Med dejavniki medvedjega trga za nafto so bili:

- Dvig dolarskega indeksa na skoraj 2-mesečni maksimum, kar zavira povpraševanje po surovinah.
- Skrbi, da se bo evropska kreditna kriza poslabšala, potem ko je predsednik ECB Trichet dejal, da se evropsko gospodarstvo sooča z »visoko negotovostjo in povečanim tveganjem padca«, predsednik FED-a Bernanke pa je izjavil, da se je gospodarsko tveganje povečalo.
- Nepričakovano povečanje tedenskih zalog bencina.

OBVEZNIŠKI TRGI

- Prejšnji teden je Grčija s šestmesečnimi zakladnimi menicami zbrala 1,3 milijarde evrov, pri čemer je bila 4,8 odstotna letna obrestna mera nekoliko nižja kot na zadnji podobni avkciji, kjer je zahtevani donos znašal 4,85 odstotka.

Med dejavniki bikovskega trga za obveznice so bili:

- Tečaji nemških obveznic so narasli na nove maksimume (letni donos 10-letnih obveznic je padel rekordno nizko, na 1,823 %), potem ko je predsednik ECB Trichet dejal, da so se nevarnosti za evropska gospodarstva »povečala«, inflacijski pritiski pa zmanjšali, in ko je ECB znižala svoje na povedi za gospodarsko rast držav EU območja v letih 2011 in 2012.
- OECD-jevo znižanje napovedi za gospodarsko rast ZDA, za Q3 na 1,1% (z majevske napovedi 2,9%) in za Q4 na 0,4% (z majevske 3,0%).

Med dejavniki medvedjega trga za obveznice so bili:

- Nepričakovano manjši trgovinski primanjkljaj ZDA, ki je padel na najnižji nivo v zadnjih treh mesecih in je v Q3 pozitiven.
- Razočaranje, ker predsednik FED-a Bernanke ni predlagal novih gospodarskih stimulacijskih ukrepov.

OBVEZNICA - DOSPELOST	Donos v % 2. 9. 2011	Donos v % 9. 9. 2011	Spr. v odstotnih točkah
AMERIŠKE - 10 LET	1,989	1,920	-0,069
AMERIŠKE - 2 LETI	0,199	0,171	-0,028
NEMŠKE - 10 LET	2,022	1,778	-0,244
NEMŠKE - 2 LETI	0,542	0,396	-0,146
ŠVICARSKÉ - 10 LET	0,954	0,978	0,024
ŠVICARSKÉ - 2 LETI	-0,066	-0,007	0,059

Makroekonomske novice, tedenski pregled in napoved: 5. 9. 2011 - 9. 9. 2011

Objavljene: 5. 9. - 9. 9.

	EVROPA				ZDA						
	10:00	10:30	11:00	13:45	14:15	14:30	15:00	15:45	16:00	16:30	20:15
5			RS								
6			GDP								
7											
8				IR		TB,IJC,CC				OIL	
9									WI		

Pričakovano: Dejansko: Prej:

RS - Euro-Zone Retail Sales (YoY)	-1,0%	-0,2%	-0,4%
GDP - Euro-Zone GDP s.a. (YoY)	1,7%	1,6%	1,7%
ECB - ECB Announces Interest Rates	1,5%	1,5%	1,5%
TB - Trade Balance	-51,0B	-44,8B	-53,1B
IJC - Initial Jobless Claims	405k	414k	409k
CC - Continuing Claims	3.700k	3.717k	3.735k
OIL - Crude Oil Inventories	-2.000k	-3.963k	5.281k
WI - Wholesale Inventories	0,8%	0,8%	0,6%

Napovedane: 12. 9. - 16. 9.

	EVROPA				ZDA						
	10:00	10:30	11:00	13:45	14:15	14:30	15:15	15:55	16:00	16:30	20:15
12											
13											
14						PPI, ARS			BI	OIL	
15			CPI			CPI,IJC,CC	IP		PF		
16							UMC				

Pričakovano: Dejansko: Prej:

PPI - Producer Price Index (YoY)	6,4%	7,2%
ARS - Advance Retail Sales	0,2%	0,5%
BI - Business Inventories	0,5%	0,3%
OIL - Crude Oil Inventories		-3.963k
CPI - Euro-Zone CPI (YoY)	2,5%	
CPI - Consumer Price Index (YoY)	3,6%	3,6%
IJC - Initial Jobless Claims	411k	414k
CC - Continuing Claims	3.705k	3.717k
IP - Industrial Production	0,1%	0,9%
PF - Philadelphia Fed.	-15,0	-30,7
UMC - U. of Michigan Confidence	56,6	55,7

Opombe:

Zaradi neenotnih prevodov v slovenščino poimenovanja makroekonomskih novic objavljamo v angleščini. Kratka pojasnila novic najdete na naši spletni strani (http://www.dbs.si/pdf/Pojasnila_gospodarskih_kazalcev_in_kazalnikov.pdf).

Vir: Bloomberg

Tabela: Napoved gibanja euribor/liborjev ter ključnih obrestnih mer centralnih bank

		2011			2012			
		12/09/11	Q3 11	Q4 11	Q1 12	Q2 12	Q3 12	Q4 12
Evropa	3-mesečni euribor	1.53	1.39	1.45	1.53	1.67	1.90	2.12
	ECB - ključna obr.mera	1.50	1.50	1.50	1.50	1.50	1.75	1.75
ZDA	3-mesečni USD libor	0.34	0.31	0.33	0.37	0.40	0.50	0.56
	FED - ključna obr.mera	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25
Velika Britanija	3-mesečni GBP libor	0.91	0.85	0.84	0.89	1.03	1.20	1.40
	BOE - ključna obr.mera	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50	0.75	0.75
Svica	3-mesečni CHF libor	0.01	0.07	0.21	0.07	0.32	0.25	0.50
	SNB - ključna obr.mera	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.25	0.50
Japonska	3-mesečni JPY libor	0.19	0.25	0.23	0.23	0.28	0.27	0.30
	BOJ - ključna obr.mera	0.10	0.10	0.10	0.10	0.10	0.10	0.10

Vir: Bloomberg

Tabela: Napoved gibanja deviznih tečajev

	2011		2012			2012	2013
	12/09/11	Q4 11	Q1 12	Q2 12	Q3 12		
EUR/USD	1.3669	1.43	1.43	1.42	1.39	1.42	1.40
EUR/GBP	0.8610	0.87	0.87	8.87	0.86	0.85	0.84
EUR/CHF	1.2051	1.15	1.17	1.20	1.18	1.22	1.30
EUR/JPY	105.38	113.00	114.00	115.00	115.00	116.00	119.00

Vir: Bloomberg

 Pripravil: Janez Ferbar, samostojni upravljavec premoženja; elektronska pošta: janez.ferbar@dbs.si